

NOTAT

Til: Regionsrådet

Journal-nr.: 21012569

Ref.: cran

Dato: 19. februar 2021

Orientering om aktuelle svartider på brystkræftscreeninger

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har d. 7. januar bedt Danske Regioner om ventetiderne på svar fra mammografi samt svar på, om tiderne er blevet forlænget under covid-19.

Berlingske Tidende har også i januar 2021 henvendt sig til Region Hovedstaden med en forespørgsel vedrørende svartider i brystkræftscreeningsprogrammet.

Region Hovedstadens svar på brystkræftscreeninger er i november og december 2020 udsendt med væsentlig forsinkelse, hvilket blandt andet skyldes corona-relateret fravær blandt screeningsprogrammets personale, samt en teknisk fejl i udsendelsen af svar.

Region Hovedstaden har et servicemål om at udsende svar på brystkræftscreeninger indenfor 14 kalenderdage i minimum 95 % af tilfældene, men i november skete det kun for 15 % af screeningerne og i december 2020 var målopfyldelsen helt nede på 1 %.

Begge måneder skiller sig dog markant ud fra resten af 2019 og 2020, hvor målopfyldelsen på intet andet tidspunkt har været under 60 %. I 2019 sendte Region Hovedstaden svar på brystkræftscreeninger indenfor 14 kalenderdage i 87 % af tilfældene. I 2020 skete det i 70 % af tilfældene (83 %, hvis november-december udelades).

En foreløbig opgørelse for januar måned viser, at målopfyldelsen nu er steget til 13 % i januar 2021 (foreløbigt tal, opgjort d. 15. februar 2021). Svartiden for januar kan dog først endeligt opgøres ved udgangen af februar måned.

Når Region Hovedstaden udsender invitationerne til brystkræftscreening, står der i brevet, at: Sædvanligvis sender vi svar inden for 10 hverdage, men der kan gå op til 21 dage.

I 2019 sendte Region Hovedstaden svar på brystkræftscreeninger indenfor 21 kalenderdage i 97 % af tilfældene. I 2020 skete det i 85 % af tilfældene (98 %, hvis november-december udelades).

Den maksimale ventetid for borgere, der har været til brystkræftscreening i Region Hovedstaden var i oktober 2020 på 32 dage, i november 2020 på 58 dage, i december 2020 på 50 dage og i januar 2021 på 38 dage.

Svarene på brystkræftscreeningerne bygger på en vurdering af screeningsbillederne, som foretages af to speciallæger uafhængigt af hinanden og speciallægerne vurderer de screeningsbilleder, som har ligget længst for at sikre, at ingen kommer til at vente unødigt længe.

Hvis der skulle findes brystkræfttilfælde hos kvinder, der har oplevet en længere ventetid end sædvanligt på svar på deres brystkræftscreening, ville det kræve en individuel vurdering at sige, om ventetiden på screeningssvaret har medført en forværret prognose. Men der er generel faglig konsensus om, at en måneds forsinkelse på brystkræftdiagnosen ikke har betydning for prognosen.

Årsagerne til de utilfredsstillende svartider i november og december 2020 skal blandt andet findes i, at medarbejdere i brystkræftscreeningsprogrammet har været hjemsendt efter at have været i nær kontakt med en coronasmittet.

Dertil kommer, at de speciallæger (radiologer), der bedømmer screeningsmammografier, er de samme, som undersøger patienter med symptomer fra brysterne (det vil sige en konkret mistanke om kræft). Når der er fravær blandt lægerne pga. sygdom eller hjemsendelse i forbindelse med Corona, prioriteres patienter med symptomer eller udredning af kvinder genindkaldt fra screeningsprogrammet højere end vurdering af screeningsmammografier.

Bedømmelserne af screeningsbilleder i brystkræftscreeningen foretages af ca. 11 radiologer på Rigshospitalet og ca. 5 radiologer på Herlev og Gentofte Hospital. Bedømmelse af screeningsbilleder er en del af radiologernes ansvarsområde, men de er langt overvejende ansat til andre opgaver. Da der er tale om relativt få radiologer, skal der desuden ikke meget fravær til i gruppen, før der opstår forsinkelser.

De lange svartider er yderligere blevet forlænget en fejl i et af Brystkræftscreeningsprogrammet datasystemer, som betød, at der ikke kunne udsendes svar i perioden d. 4.-14. januar 2021. Blandt de svar, der ikke kunne udsendes i denne periode, var også svar til kvinder, som var undersøgt i november og december 2020. Der er tale om en enkeltstående fejl, som efterfølgende er rettet.

Svar på kliniske mammografier - som er den undersøgelse, der foretages ved en konkret mistanke om brystkræft - blev udsendt som vanligt.

Nedbringelse af svartiderne er opprioriteret i brystkræftscreeningsprogrammet fra årsskiftet og der arbejdes målrettet på, at borgerne igen får lige så hurtige svar, som de fik det før corona-epidemien ramte. Det er screeningschefens forventning, at svartiderne fra og med februar 2021 vil være tilbage på det niveau, de lå på før corona-epidemiens udbrud, om end screeningsklinikkernes personale fortsat er ramt af COVID-afledt fravær.